

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๑/๑๒๕๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๑๗๓๑
รับที่ ๑ กคช เวลา ๘๐๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

คท ๒/๒๖๐.๒
รับ ๑ กคช
คท 1๑-๑๐๐

ค/ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาราษฎร ๕ หมู่บ้านในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ร้องเรียน
ขออพยพ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๖๕๕๕
ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี กรณีที่
กระทรวงพลังงานเสนอขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางการแก้ไขปัญหาราษฎร
๕ หมู่บ้านในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ร้องเรียนขออพยพ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นว่ามีประเด็น
ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. การอพยพราษฎรจำนวน ๕ หมู่บ้าน ไปยังพื้นที่บริเวณถ้ำผากล้วย ซึ่งเป็นพื้นที่
ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๖๙๘ ไร่ เพื่อเป็นพื้นที่รองรับการอพยพราษฎร และพื้นที่บริเวณห้วยเพื่อง
และสำนักสงฆ์ถ้ำป่าสัก ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกสักขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เนื้อที่ ๑,๓๕๘ ไร่
เพื่อเป็นพื้นที่รองรับการอพยพราษฎร และเนื้อที่ ๑๖๐ ไร่ เพื่อเป็นพื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ เนื่องจาก
พื้นที่ส่วนบริเวณบ้านผากล้วยเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จึงต้องดำเนินการขออนุญาตให้ราษฎร
เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวน
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘
ส่วนการอพยพราษฎรไปยังพื้นที่ปลูกสักขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ และการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ
ในพื้นที่ดังกล่าวนี้ โดยที่ไม่ปรากฏในเอกสารว่าพื้นที่ปลูกสักดังกล่าวมีสถานะเป็นที่ดินประเภทใด
และอยู่ภายใต้การบังคับของกฎหมายใด ดังนั้น หากที่ดินที่เป็นพื้นที่ปลูกสักขององค์การอุตสาหกรรม
ป่าไม้เป็นที่ดินประเภทใดแล้ว การจัดที่ดินให้ราษฎรใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือจัดสร้างอ่างเก็บน้ำ
ก็ต้องดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และตามความตกลงกับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ต่อไป

๒. การขอรับความเห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาอนุญาตให้จัดตั้งหมู่บ้านที่อพยพขึ้นใหม่เป็นกรณีพิเศษ นั้น ต้องเป็นตามที่มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ บัญญัติไว้ กล่าวคือ

(๑) ถ้าเป็นที่มีคนอยู่รวมกันมาก ถึงจำนวนบ้านน้อย ให้ถือเอาจำนวนคนเป็นสำคัญประมาณราว ๒๐๐ คน ให้จัดตั้งหมู่บ้านได้ หรือ

(๒) ถ้าเป็นที่ผู้คนตั้งบ้านเรือนอยู่ห่างไกลกัน ถึงจำนวนคนจะน้อย ถ้าและจำนวนบ้านไม่ต่ำกว่า ๕ บ้านแล้ว จะจัดตั้งเป็นอีกหมู่บ้านก็ได้
ทั้งต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๔ ที่กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งหมู่บ้าน ตำบล กิ่งอำเภอ และอำเภอ ด้วย

๓. การขอให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) มีสิทธิครอบครองและกรรมสิทธิ์ในที่ดินเดิมของราษฎรที่ได้รับค่าชดเชยแล้ว และสามารถเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่ราษฎรได้รับค่าชดเชยและอพยพออกจากพื้นที่แล้ว ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่อื่นๆของทางราชการ เพื่อกิจกรรมการทำเหมือง การปลูกป่า การปรับปรุงภูมิทัศน์ การส่งเสริมอาชีพ นั้น แม้ว่าจะมีการจ่ายเงินค่าชดเชยให้กับราษฎรแล้วก็ตาม กฟผ. ต้องดำเนินการขออนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น ๆ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่ดินดังกล่าว และหากที่ดินแปลงใดเป็นที่ดินที่ราษฎรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย ควรจะได้จัดให้มีการทำสัญญาซื้อขายที่ดิน เพื่อจะได้มีการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินต่อไป

๔. กรณีที่ดินของราษฎร ๕ หมู่บ้านบางส่วนที่ไม่ขออพยพ หากเป็นที่ดินที่ราษฎรมีสิทธิครอบครองหรือมีกรรมสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย หากในอนาคต กฟผ. มีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินดังกล่าว ให้ กฟผ. เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบในการเวนคืนที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ นั้น การดำเนินการเวนคืนที่ดินจะกระทำได้อีกต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ บัญญัติไว้

๕. ในกรณีที่จะใช้เงินงบประมาณแผ่นดินของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นค่าก่อสร้างที่จัดสรรและสาธารณูปโภคในพื้นที่ที่อพยพราษฎร และค่าชดเชยต้นสังกัดขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในพื้นที่รองรับการอพยพและพื้นที่ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ เป็นเงิน ๘๓๒.๕ ล้านบาท นั้น โดยที่มาตรา ๔ (๑๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดไว้ว่า เรื่องที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินนอกเหนือจากรายจ่ายเพิ่มเติมนั้น ให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ กำหนดแนวทางการปฏิบัติ กรณีการขออนุมัติใช้เงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของเรื่องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณเป็นผู้พิจารณาอนุมัติภายในวงเงิน ๑๐ ล้านบาท กรณีที่มีวงเงินเกิน ๑๐ ล้านบาท ให้สำนักงบประมาณพิจารณานำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน โดยหากนายกรัฐมนตรีเห็นสมควร จะเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักการก่อนก็ได้ เว้นแต่กรณีที่มีวงเงินเกินกว่า ๑๐๐ ล้านบาท ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการก่อน ดังนั้น หากวงเงินงบประมาณเพื่อใช้ดำเนินการในกรณีนี้ เป็นรายการที่มีได้มี

การกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ และ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่าการนำเงินงบกลาง รายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินและจำเป็น
ไปใช้เพื่อดำเนินการ เป็นการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล คณะรัฐมนตรีก็สามารถพิจารณาอนุมัติได้
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการ

กองกฎหมายเทคโนโลยีและการคมนาคม

โทร. ๐ ๒๖๑๙ ๙๖๑๓ - ๔ ต่อ ๓๒๘๒ (นายพิชิตพลฯ)

โทรสาร ๐ ๒๖๑๙ ๙๗๐๕

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th